...йте
...у!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

PI... 100. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 29-го ТРАВНЯ 1986 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, MAY 29, 1986 No. 100. VOL. XCIII.

ЗАПИТИ, ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ, ВІДПОВІДІ І УДІЛЕННЯ АБСОЛЮТОРІЇ ГОЛОВНОМУ УРЯДОВІ УНСОЮЗУ ВИПОВНИЛИ 2-ий ДЕНЬ НАРАД

Дірборн, Миш. — Другий день нарад 31-ої Звичайної Конвенції Українського Народного Союзу відкрито у вівторок 27-го травня 1986 року молитвою, яку відмовив о. диякон д-р Мирослав Ткач, а з уваги на те, що Конвенція відбувається все ще у післявеликодньому періоді усі присутні спільно відспівали „Христос Воскрес".

Другий день нарад заповнили ранком запити і дискусія над звітами Головного Уряду, в якій взало участь 53 дискутантів. У запитах та дискусії порушено ряд внутрішніх союзових справ як також загальноукраїнських та громадських. У дискусії зокрема були заторкнені справи УНСоюзу, як стипендій, фінансів в загальному, створення відділу продажу забезпечень і його персоналу, „Свободи" та інших.

У ранній сесії учасники Конвенції вшанували окремою церемонією і повстанням з місць Головного Отамана Симона Петлюру з приводу 60-річчя його трагічного вбивства на вулицях Парижу.

Обрано також склад двох Конвенційних комісій, а це Комісії просьб і скарг, до якої увійшли: Марія Кульчицька, Василь Євтушенко, Микола Задойний, Евген Волошин і Михайло Шпонтак.

Секретарську комісію обрано в такому складі: Роман Гарас, Михайло Захарко, Юліян Юринець, Тарас Сливинський, Михайло Дідух і Іван Яремчук.

Після обіду час був виповнений відповідями на запити, які зробили раніше дискутанти. Відповідали за такою чергою: Зенон Снилик, Тарас Максимович, Володимир Квас, Евген Іванців, о. прот. Степан Біляк, Нестор Олесницький, Анатолій Дорошенко, Іван Геврик, Степан Гавриш, Уляна Дячук, Володимир Сохан, Гльорія Пашен, Мирон Куропась та Іван Флис.

На закінчення нарад уділено абсолюторію Головному Урядові при трьох „проти" і кількох, що стрималися від голосування.

Закінчено сесію відспіванням „Христос Воскрес".

Торонтонський університет видав монументальний каталог

Торонто. — Пресове Видавництво Торонтонського Університету опублікувало недавно двотомову монументальну працю п. н. „Україніка бібліотеки Торонтонського університету: Каталог фондів".

Цю обширну 1,900-сторінкову студію упорядкував д-р Павло Р. Маґочий при помочі Надії Одети-Дякун та дорадчого комітету професорів і бібліотекарів, в склад якого увійшли: проф. Богдан Будурович, Андрій Григорович, проф.-емерит Юрій С. Н. Луцький, Люба Пендзей, Мері Стівенс та Василь Верига.

Каталог обнімає 11,000 репродукцій каталогових карток, які репрезентують 13,000 томів з усіх ділянок українознавчих студій, що знаходяться в системі бібліотеки Торонтонського університету. Ця праця, однак, є щось більше як каталог. Це є перший найбільш вичерпний супровідник до українознавчих студій, якого немає ще ніде.

Матеріял поділено на 31 предметних розділів та на 80 підрозділів, починаючи від головних предметів, таких як історія, етнографія, мова й література до таких предметів як музика, мистецтво, релігія та археологія. Це означає, що коли хтось, зацікавлений, наприклад, українськими письменниками, чи композиторами, може знайти не тільки їхні власні твори, але також усі праці про їхню творчість, зібрані в одному місці. Також, якщо хтось зацікавлений, наприклад, темою середньовічної Київської Руси, чи жидів в Україні, він може відразу одержати всі бібліографічні інформації відносно цього предмету.

В цьому сенсі каталог україніки є конечним посібником для студентів та науковців зацікавлених в усіх аспектах українського життя в минулому і в сучасності.

В каталозі є теж обширне методологічне введення та коротка історія Торонтонської колекції пера д-ра Маґочого. Наприклад, Торонтонський університет має одну з найбагатших колекцій на Північно-американському континенті українських газет і журналів (кожний з них описаний з поданням повної інформації відносно річників, чисел та випусків), музичних текстів та рідкісних книг.

Цей двотомовий для всякої потреби вступний супровідник до українознавчих студій можна набути за 75 дол. від: University of Toronto Press, 5201 Dufferin St., Downsview, Ontario M3H 5T8.

РІВЕНЬ РАДІЯЦІЇ В ЧОРНОБИЛІ ВСЕ ЩЕ ВИСОКИЙ

Москва. — Речники міністерства закордонних справ СССР повідомили, що кількість жертв чорнобильської катастрофи досягла 19. Ще 18 осіб перебувають в тяжкому стані.

В Москві відбулася пресова конференція, на якій член урядової комісії віцепрезидент Академії Наук СССР Євгеній Веліхов повідомив, що все ще існує небезпека нового виходу радіяції з пошкодженого реактора. Він сказав, що урядова комісія закінчила розслідування катастрофи, однак про результати буде повідомлено лише через кілька місяців. Академік сказав, що продовжує існувати небезпека радіоактивного зараження ґрунтових вод. „Я не хочу створювати ілюзію, що всі справи уже вирішені, — сказав він. — Ми будемо контролювати всю воду, особливо восени і весною". Однак, за його словами, ситуація перебуває під контролею. „Я не думаю, що в даний час можна чекати якихось серйозних несподіванок", — сказав Є. Веліхов.

Він вперше дав зрозуміти, що Москва по-новому почала дивитися на свою програму дальшого розвитку нуклеарної енергетики: „Те, що сталося в Чорнобилі, вплине на наші рішення в ділянці майбутньої технічної і адміністративної політики", — заявив Веліхов, але додав, що СССР не відмовиться від плянів подвоєння потужности своїх нуклеарних електростанцій в найближчі п'ять років.

Совєтські газети повідомили, що рівень радіяції навколо четвертого реактора все ще є вищим від нормального і що близько від реактора дозволяється працювати лише тим, хто надійно захоронений від радіяції.

Веліхов дав зрозуміти, що населення зможе вернутися в 30-кілометрову зону навколо Прип'яті ще не скоро.

Однак совєтські засоби масової інформації і далі намагаються замовчувати питання про наслідки, які катастрофа може мати на десятки тисяч мешканців навколишніх місцевостей. Цим займаються західні специялісти. Один з них, інженер-електрик Пітер Бекман, вважає, що на початок липня від наслідків радіяції повинно вмерти понад 1,000 осіб. Значна частина з них помре в зв'язку з тим, що уряд вчасно не інформував населення про небезпеку і не зразу евакував людей з небезпечної зони.

В Чикаґо відбудеться концерт в честь І. Франка

Чикаґо. — Правління Українського Літературного Фонду ім. І. Франка влаштовує тут академію в честь Івана Франка в ювілейні роки свого патрона і в 30-ліття праці УЛФ в суботу, 7-го червня ц.р., о год. 7-ій вечора в залі школи Шопена.

В програмі: доповіді, мистецьке читання творів І. Франка, виступ хору „Прометей" парафії свв. Володимира і Ольги.

На закінчення відбудеться вручення нагород письменникам, яким літературне жюрі признало за їхні твори, що їх вони прислали на 7-ий Конкурс УЛФ.

Правління признало поза конкурсом найвищі нагороди сл. п. Василеві Стусові і Йосипові Терелі.

В Нюарку вшанують пам'ять С. Петлюри

Ірвінґтон, Н. Дж. (к.с.). — В 60-ту річницю трагічної смерти Симона Петлюри, голови Директорії і Головного Отамана військ Української Народної Республіки, в суботу, 31-го травня ц.р., о год. 6:30 вечора в Українському Народному Домі, при 140 Проспект авеню, Ірвінґтон, Н. Дж., відбудеться жалібна академія присвячена його пам'яті.

Академію влаштовує Громадський комітет з ініціятиви УККА, Відділ Нюарк-Ірвінґтон, Н.Дж.

В неділю, 1-го червня ц.р. в українській православній церкві св. Вознесіння по Службі Божій, в год. 11:30 по полудні, буде відправлена Панахида за спокій св.п. С. Петлюри.

СОУК Менор коледжу влаштовує програму української культури

Дженкінтавн, Па. — Від суботи до четверга, 21-го до 26-го червня включно, відбудеться в Студійному Осередку Української Культури Менор-джуніор коледжу шестиденна програма п.н. „Переживання української культури". Оплата за програму — 60 дол., за харчування і помешкання додатково 90 дол.

Ця програма придумана особливо для молоді українського походження, неохопленої українськими молодечими організаціями, яка живе по малих місцевостях поза межами великих міст, чи більшого скупчення українців. Ця програма дасть надзвичайну нагоду поглибити своє знання з історії і культури України. Виклади зосередяться на українцях в ЗСА, українській християнській духовості й українській музиці. Майстри народного мистецтва СОУК провадитимуть кляси вишивання, кераміки, дереворізьби і нанизування намиста.

Виклади вглибляться в історію українців у ЗСА з насвітленням української іміґрації, українців у Пенсильванії, визначних українців-американців та проблематику українського поселення. Вони насвітлять християнську спадщину України, візантійський обряд, особливі аспекти традицій української Церкви та зустріч християнства з до-християнською Україною. Інші зайняття будуть доповнені висвітленням відповідних фільмів. Програми будуть ведені в англійській мові.

Лекції української музики включатимуть церковну музику, клясичну, народні пісні, українські народні інструменти і український „паппрак". Програма теж включатиме фільми, дискусії, літературно-музичні програми і прогульки до цікавих місць у Філядельфії. По додаткові інформації слід телефонувати на число (215) 885-2309, екс. 66, або писати на адресу: Manor Junior College, Fox chase Rd., and Forrest Ave., Jenkintown, Pa. 19046.

СОУК Менор джуніор коледжу є присвячений збереженню і популяризації українського народного мистецтва, спадщини і культури та включає музейну збірку, архіви, бібліотеку і відділ академічних студій. Д-р Ігор Марчук є директором; Христина Хомин-Їжак з Вормінстеру, кураторка музейної збірки; Анна Максимович, бібліотекарка, і Сестра Марія Розмаринович, ЧСВВ, адміністративна асистентка СОУК. По інформації про СОУК і його діяльність слід звертатися на число: (215) 885-2360, екс. 66. По інформаії в справах музейної збірки слід звертатися на число: (215) 885-2360 екс. 64.

Відбудуться стейтові іспити з української мови

Ню Йорк. — 26-го червня ц.р. о год. 9:00 ранку учні шкіл стейту Ню Йорк після однорічної перерви матимуть нагоду отримати три стейтові кредити за знання української мови, якщо вони візьмуть та перейдуть стейтом затверджені іспити з цього предмету.

Іспити з української мови форматом є подібні до „рідженс" іспитів з інших чужоземних мов, які виготовляє чи затверджує Департамент освіти. Іспити ці можуть проводити лише школи наперед затверджені тим же Департаментом, а саме Ґілдерленд біля Олбані, Пенфілд біля Рочестеру, Рівірсайд біля Баффало, академія св. Юра в Ню Йорку, академія Крищен Брадерс в Сиракюзах, Равндавн Веллі біля Союзівки та середні школи в Трой, Ютіка, Гиксвілл та Сейкред Гарт в Йонкерсі. Учні цих шкіл можуть складати іспити з української мови, своєчасно зголошуючись до відділу чужих мов своїх шкіл, учні з інших шкіл можуть брати ці іспити в одній з вищеназваних шкіл за попереднім домовленням між дирекціями заінтересованих шкіл. Висота оплати за іспит виносить п'ять долярів, призначених на покриття видатків, зв'язаних з підготовою та їх розсилкою.

Цьогорічні іспити з української мови приготовили педагоги американських шкіл та шкіл українознавства Христина Подолюк, Ольга Берч та Юлія Шепелява; з Департаментом освіти під час затвердження іспитів співпрацювала Оксана Бакум.

Дирекції шкіл, які плянують давати іспити з української мови, повинні звертатись за куплетом іспитів на нижчеподану адресу та потрібну їм кількість розмножити у своїх школах: Guilderland Central High School, Guilderland Center, N. Y. 12085, Att. Mr. Frank Cicero — Chairman Foreign Languages Dept.

Якщо б були потрібні додаткові інформації про іспити, то проситься звертатись на адресу: Michael Heretz, 16 Venezio Ave., Albany, N. Y. 12203, tel.: (518) 456-2119.

В американському місячнику появилася обширна стаття про Україну

Джерзі Сити, Н. Дж. — У квітневому цьогорічному числі американського місячника п.з. „Світ і я", що появляється у видавництві „Вашінґтон Таймс" знаходиться об'ємиста стаття п. н. „Українці в Америці" пера журналістки Елойзи Пененен з Вашінґтону і Галини Миронюк українки з першого покоління українців американських горожан яка є старшим бібліотерарем відділу історії іміґрації університету Міннесоти.

Сімнадцять сторінок статті подають вичерпні інформації з історії України, релігії, культури і життя українців на терені ЗСА, прикрашені численними знімками з різних етапів українського життя на американському континенті, починаючи від цікавої знімки групи американців, в осередку яких стоїть перший український священик у ЗСА Агапій Гончаренко зі щоденником „Свобода" в руках.

Численно заступлені так описом, як і знімками прояви українського культурного життя.

Стаття написана з повним знанням предмету та виповнена фактами з усіх ділянок історії українського народу на батьківщині і на американському континенті кінчається зверненням уваги на вже близьке святкування Тисячоліття Хрищення України, що дасть нагоду запізнатися із тисячолітньою духовою і культурною спадщиною християнської України цілому світові, який, на думку авторок статті, цілковито несвідомий трагічної історії України і її багатої культурної і духової спадщини. Адреса Видавництва, де можна купити „Світ і я": The Washington Times Corp. 3600 New York Ave., N.E. Washington, D.C. 20002. Ціна примірника 10 ам. долярів.

В Ню Йорку відзначать 60-річчя з дня смерти С. Петлюри

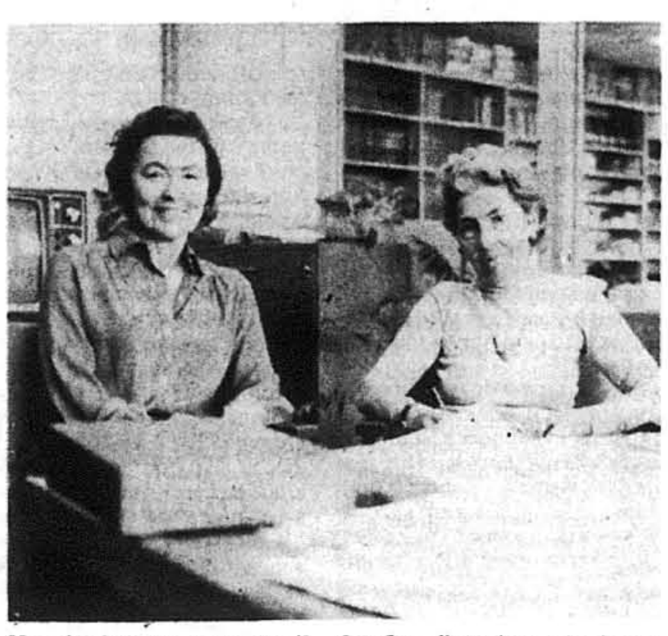
Ню Йорк, Н. Й. — В неділю, 1-го червня ц.р., о год. 2:45 по полудні, тут в залі школи Ашер Ліві, при Першій авеню між 11 і 12 вулицями, відбудеться, заходами Комітету Об'єднаних Українсько - Американських Організацій, Відділ УККА, відзначення пам'яті Головного Отамана Симона Петлюри у 60-річчя його смерти від куль підісланого Москвою аґента на одній з вулиць Парижу 25-го травня 1926 року.

У програмі цього пропам'ятного дня візьмуть участь: проф. Іван Самійленко — слово про С. Петлюру вокальний ансамбль „Промінь" під керівництвом мґр Богданни Волянської, Стефа Назаркевич-Юзенів, рецитація, тенор Евген Титла — сольоспів.

Квитки вступу в ціні 5 і 7 дол. можна вже набувати в українських крамницях „Арка" і „Сурма" і при касі вступу на залю.

Пропаґатори української модерної музики

Джерзі Ситі, Н. Дж. (О. Кузьмович). — Здається, що любов і плекання музики відбивається зчасом на вдачі та на обличчі тих, які нею живуть — інакше годі собі пояснити цю зовнішню гармонію і цей чар, який променює від нашої піяністки Люби Жук, коли вона сидить поруч нас у редакції „Свободи" та розповідає про музичну працю свою та свого брата Іринея.



На відвідинах у редакції „Свободи" (зліва) піяністка Люба Жук з ред. Ольгою Кузьмович.

Цього року вони обоє активно включилися у відзначування Міжнародного року канадської музики, а віддавна будучи пропаґаторами української модерної музики стараються тепер саме під знаком цього відзначування постійно включати у свої програми твори українсько-канадських музик.

Тут на першому місці висувають вони творчість відомого українського композитора Юрія Фіяли і в усіх цьогорічних концертах виконують його нові твори, написані на два фортепіяни.

Л. Жук виясняє нам, що хоча вона з братом йшли спершу різними дорогами музичних зацікавлень і сьогодні навчають музикології на двох різних канадських університетах, вона в Монтреалі в університеті МекҐілл, а Іриней в Квінс університеті в Кінґстон, Онтаріо, якщо мова про концертування, вони тепер постійно виступають, разом граючи на два фортепіяна.

Саме при кінці місяця травня у них буде концерт у Парижі заходами канадської амбасади в рамках Міжнародного року канадської музики і там будуть вони грати твори Ю. Фіяли, як також українського композитора у Франції М. Кузана.

З цієї також причини, 3-го березня ц.р. мали вони концерт у МекҐілл університеті де грали вперше новостворену другу сонату Юрія Фіяли, а осінню плянують у рамках Міжнародного року канадської музики ряд концертів на терені Канади, в яких — як запевняє нас Л. Жук, — будуть завжди включати твори українських композиторів.

Вони обоє є глибоко переконані, що українську модерну музику за всяку ціну треба поширювати на міжнародному музичному ринку і вірні тому переконанні це постійно роблять. Ба, що більше, Л. Жук розповідає

(Закінчення на стор. 3)

ВІДБУДЕТЬСЯ ВИШКІЛЬНИЙ ПЛАСТОВИЙ ТАБІР

Ню Йорк, Н. Й. — Згідно із рішенням останнього Крайового Пластового З'їзду літом 1986 року, відбудеться Крайовий вишкільний табір для розвідувачів/розвідувачок в часі від 5-го до 20-го липня на Пластовій Оселі „Вовча Тропа". На цей вишкільний табір приймають юнаків і юначок від 15-го року життя, учнів 9-ої до 12-ої кляси, що мають добре знання української мови в слові та письмі, позитивне поручення зв'язкових і є зголошені до III-ої проби або вже здобули ступінь скоба/вірлиці.

Табір відкриває нагоду інтенсивного пластування, підготови поодиноких точок III-ої пластової проби і іспитів вмілостей.

У програмі плянується триденна мандрівка, теренові гри, спортові змагання, спільні ватри і вогники та ґутірки до III-ої проби.

Оплата від учасника 250 дол. Зголошуватися негайно на адресу Крайової Пластової Старшини в ЗСА при 144 Друга Авеню, Ню Йорк Н. Й. 10003.

Слід згадати, що такі крайові вишкільні табори для юнаків відбулися вже двічі в давніших роках, а це 1957 року під проводом тоді ст. пл. Миколи Кравцева і в 1958 році під проводом ст. пл. Петра Содоля.

ВЕЛИЧНА ДУХОВНА АКАДЕМІЯ

Юніон, Н.Дж. — У день Українського Патріярхату Патріярхально-Громадський Комітет українців у стейті Ню Джерзі в сорокову річницю переслідування влаштовує поклін катакомбній Українській Церкві величною духовною академією, яка відбудеться в неділю, 1-го червня ц.р., о год. 4-ій по полудні, в Кін коледжі в залі Вілкінс театру при Моріс авеню. В програмі виступатимуть: ред. В. Пасічняк, о. Р. Мірчук, ред. О. Зінкевич, Марта Шраменко, Мірям Худьо, студентка УМІ, хор „Думка", С. Качарай — соліст сопрано і діти.

У НЮ ЙОРКУ ВШАНОВАНО ШЕВЧЕНКА НАУКОВОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

єц Ню Йорк. — З ініціятиви і заходами Наукового Товариства ім. Шевченка в Америці при найближчій участі Української Вільної Академії Наук та Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету відбулася в суботу, 17-го травня ц.р. у домівці НТШ наукова конференція з нагоди 125-річчя смерти Тараса Шевченка.



Зліва до права: Я. Падох, Ю. Шевельов, Ю. Луцький, Л. Плющ, О. Пріцак.

Відкрив конференцію проф. Юрій Шевельов, який своїм вступним словом дав насправді нарис історії шевченкознавства. Воно має теж за собою 125 років, бо розпочалося промовою Куліша над свіжою могилою Шевченка. Історія шевченкознавства подібна до здвигнення в Західній Европі великих храмів — різних стилів, чистих і комбінованих. Проф. Шевельов перелічив який десяток прізвищ найповажніших шевченкознавців — Куліш, Костомаров, Єфремов, Сумцов, Грінченко, Вовк, Кониський С. Смаль Стоцький, Білецький, Ніковський, Дорошкевич, Зайцев та поділив їх на шість груп, шість підходів, що їх назвав „революціями". П'ятою такою „революцією" є совєтське шевченкознавство і до сучасної шостої зарахував Рубчака, Грабовича і присутнього Леоніда Плюща...

Проф. Юрій Луцький із Торонто, Канада, говорив про „Зустріч Шевченка з Мазепою". Звернув увагу що хоч на Заході Мазепа був надзвичайно популярний не як гетьман-державний муж, а романтичний герой, прив'язаний до коня, то Шевченко, закоханий у козацько-гетьманському періоді історії України насправді не присвятив Мазепі ні одної окремої поеми. Зате натякає на Мазепу в різних поемах. Проф. Луцький не погоджується з проф. Грабовичем, наче би Шевченко солідаризувався з російським становищем що до підходу Шевченка до Мазепи. Навпаки Шевченко таврував Хмельницького за Переяславський договір і прославляв Мазепу. Дослідники Шевченка повинні би дати ще аналізу ставлення Шевченка до всіх гетьманів України.

Леонід Плющ у часово найдовшій промові на вступі застерігся проти зараховування його до групи „революціонерів" у підході до Шевченка. Він признається до школи конструктивістів. Ціла доповідь Плюща була присвячена Шевченкові, який захоплювався „шаманізмом", — шаман, по-українськи-волх. Вплив шамана на Шевченка доповідач вбачає у прерізних поемах, як ось "Юродивий", "Перебендя", "Великий

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Postmaster: Send address changes to
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Консулят у Києві

На вершинній конференції президента Реґена з кремлівським лідером (з офіційним титулом генерального секретаря компартії СССР) Міхаїлом Ґорбачовим в листопаді минулого року, обидва учасники цієї конференції, не осягнувши найменшого порозуміння в найважливішій для світу справі — припинення перегонів у зброєнні — прагнули показати, що все ж конференція була „успішною". Сказано тоді офіційно, що обидва лідери погодилися „щодо принципів". З конкретних справ рішено пожвавити торговельні і культурні взаємини. Рішено теж заснувати совєтський генеральний консулят у Ню Йорку та американський генеральний консулят у Києві. Це вже стосується безпосередньо нас, духово найтісніше пов'язаних з Україною і тамошнім автохтонним народом.

Проблема американського представництва в Києві не нова. Свого часу дехто із земляків висловлював думку, що коли УССР є членом Об'єднаних Націй, то в Києві повинна би бути амбасада Америки. Переважав у нашій громаді інший погляд: УССР не фіґурує у ніякому довіднику включно з поважними енциклопедіями як самостійна держава, тільки одна з 15-ох „союзних республік" Совєтського Союзу, хоча УССР має свій „уряд", треба писати про нього в „лапках", бо він не має ніяких прероґатив дійсного крайового уряду, не веде власної закордонної політики, бюджет включений до совєтської п'ятирічки, в усіх справах уряд підпорядкований Москві. Москва ж веде супроти цієї „республіки" політику національного геноциду. Московщина, повівши збройний наступ проти Української Народної Республіки, вигравши війну зберегла назву „Української" Соціялістичної Радянської Республіки" з двох головних мотивів: 1) період Української Центральної Ради, Гетьманату і Директорії занадто глибоко вкорінив в українському народі почуття своєї державности, щоби ризикувати завернути до експерименту з „Малоросійською Колеґією" чи-подібним твором, що був би явною провокацією і 2) Москва вважала, що зберігши назву УССР — це кращий тактичний шлях для повної русифікації України. Всі члени ОН з Америкою включно знають це і знають, що Україна і Білорусь опинились в ОН тільки тому, що тоді, в 1945 році Сталінові залежало на тому, щоби мати ще два голоси в ОН.

Проте намагання заснувати вдруге у Києві генеральний консулят Америки — це для України і розсіяних у діяспорі українців факт позитивний. Нам залежить на тому, щоби якнайбільше американців перестали дивитися на Україну очима російський істориків царської школи, які після упадку царату зайняли в американському високому шкільництві передове місце й зформували американську уяву про Схід Европи згідно з теоріями тієї русотяпської історичної школи. По нинішній день в американській пресі з „Ню Йорк Таймсом" у проводі появляються скандальні статті, які показують повний анальфабетизм великої частини американського інтелектуального світу, як ось недавня стаття про 1000-річчя хрищення Росії, що його перевів „російський князь" Володимир Великий — Америка не хоче третьої світової війни, але не хоче її й Москва і ніхто тверезий у широкому світі. Тому відбуваються вершинні й інші конференції і тому задля „добрих зв'язків" з Кремлем стаються такі спожаління гідні події, як видача Мирослава Медведя большевикам чи видача Дем'янюка Ізраїлеві.

Але поруч із цим в американській державній верхівці є вже розуміння величезної ваги України з її територією і населенням та тисячолітньою християнською культурою, і в державній верхівці здають вже справу, що генеральний консулят ЗСА у столиці України мусить бути конструктивною станицею — і для Америки і для України та українців. І тому призначено на генерального консула досвідченого дипломата, доктора економічних наук, який кілька років перебував уже в амбасаді у Москві, пізнав вже докладно большевицьку систему і який знає історію Сходу Европи. Це вже традиція американської дипломатичної служби, що кожний репрезентант ЗСА докладно знайомиться проблемами країни і народу, куди він виїздить на відповідальний пост. Д-р В. Кортні мав уже зустрічі з українською громадою у Вашінґтоні, Філядельфії і Ню Йорку, відвідав Український Народний Союз, пізнав українських професіоналів різних фахів і знає українську проблематику. Генеральний консул у Києві підчинений амбасаді у Москві, а амбасада у Москві веде політику Вашінґтону. Але в вузьких межах своєї компетенції, американський консулят у Києві і його керівник буде займатися не тільки пожвавленням торговельних взаємин, але й зацікавиться культурою в Україні і наші туристи, американські громадяни, які їдуть на Україну будуть краще почувати себе знаючи, що у Києві є генеральний консулят ЗСА. Катастрофа в Чорнобилі спаралізувала туристичний рух. Але життя пливе і плистиме. Майбутність покаже, чи пощастить д-рові Кортні перевести його амбітні пляни, про які була мова у „Свободі". Українці — американські громадяни — бажають йому якнайкращих успіхів.

Лев Яцкевич

НУКЛЕАРНИЙ КОШМАР В УКРАЇНІ

Від чотирьох тижнів не сходять із сторінок світової преси та екранів телебачення драматичні вістки про ядрову катастрофу, що трапилася, мабуть 28-го квітня в атомовій електростанції Чорнобиль, 80 миль на північ від Києва. Цю катастрофу спричинив вибух одного з її головних атомових реакторів, що розірвав його зувнішню металеву оболону та дах над реактором, даючи змогу масового витіку радіоактивних газів у навкілля.

На думку західніх атомових спеціялістів, причиною вибуху був недолік або пошкодження водного охолоджування реактора. У висліді температура реактора, за 10-12 годин, піднеслася поверх температури топлення металів, та довела до сплавлення та горіння графітного стрижня, а згодом до вибуху реактора.

До поглиблення цієї катастрофи причинилася у великій мірі, відсутність залізобетонної побудови реактора, яка могла б спинити швидке поширення радіоактивного випромінювання, жертвою якого впала, в першій мірі, обслуга електростанції, а згодом мешканці міст Чорнобиля та Прип'яті!

Слід припускати, що радіоактивним випромінюванням зістала затруєна навколишня рослинність, дріб, скот та вода в Дніпрі, Прип'яті, та сумежнім водосховищі, що постачає питну воду для водогінної системи столиці. Тому менше важливим є те скільки досі згинуло людей, але скільки з них згине за 1, 5, 10, 20 чи 30 років, та чи Україна буде очищена від радіяції чи радше стане новою Гірошімою. Бо радіяція входить у біологічну систему людини й важко наперед передбачити її наслідки на здоров'я та можливості захворінь у майбутнім.

Щоб зрозуміти цілу глибінь важливости технологічної катастрофи в Чорнобилі, слід мати на увазі, що електростанція в Чорнобилі — не тільки одна з найбільш потужних, але теж одна з найстарших атомових електростанцій в цілому Совєтському Союзі.

Вона була побудована в 1972 році та за оригінальним пляном мала включати чотири ядерні реактори, потужністю 1,000 меґатонів (один мільйон кіловатів) кожний, себто разом чотири мільйони кіловатів. Цифра майже приголомшлива. Не зважаючи на цю велику потужність енерґетичне правління проголосило ще в 1980 році плян побільшення потужности Чорнобильської електростанції до шістьох мільйонів кіловатів, шляхом інсталяції двох додаткових реакторів.

Таємниця побільшення потужности старих та побудова нових атомових електростанцій (Хмельницький, Рівно, Луцьк, Одеса та Керч) в'яжеться з плянованим, грандіозним експортом електричної енергії до Східньої Европи (Угорщини, Румунії, Польщі та Болгарії). Для тієї мети побудовано на терені Совєтського Союзу фабрику атомових реакторів „Атоммаш" та почато інсталяцію нової 750 кіловатової електричної мережі між Україною та згаданими державами Східньої Европи.

Доцьогочасний експорт електричної енергії до Східньої Европи становить 20 більйонів кіловат-годин річно. Для порівняння слід згадати, що продукція Чорнобильської електростанції, перед ядровою катастрофою, становила 24 більйони кіловат-годин річно та покривала 14 відсотків запотребування на електричну енергію в цілім Совєтськім Союзі.

Для урухомлення Чорнобильської електростанції треба її не тільки перебудувати, але заінсталювати також нові атомові реактори із захисною обудовою. В основі, сучасна конвенційна електростанція різниться від атомової тільки наявністю казанів, що вирощують високотискову пару для погону парових турбін, зчеплених безпосередньо з електричним генератором. В атомових електростанціях пару вирощує теплова енергія атомного реактора, в якому проходить ланцюгова реакція розщеплення ядер ізотопів уранію. У висліді цієї реакції вирощується, поряд різних радіоактивних складників, також теплова енергія.

Атомові реактори Чорнобильської електростанції устатковані великими графітними стрижнями з великою кількістю вертикальних каналів, в яких є вміщені ураніеві прути з поволокою цирконію. Вони правлять за атомове пальне. Визволені з ядер ізотопу уранію невтрони в зутику з атомами вугілля у графітному стрижні втрачають частково свою швидкість та започатковують дію ланцюгової реакції. Температуру атомового реактора контролює охолоджувач. Зависока температура в нутрі реактора може довести до стоплення та загоріння графітного стрижня, а згодом до знищення реактора. Згідно з опінією атомових спеціялістів Заходу, це саме лягло в причину катастрофи Чорнобильського реактора. Щойно 14 днів по тій трагічній катастрофі появилася в „Правді" вістка про те, що горіння реактора частково спинено з допомогою великої кількости піску, який скинуто на реактор з гелікоптера. З уваги, проте на небезпеку просуву горіючого графітного стрижня вглиб та можливости затруєння ґрунтових вод, запроєктовано прокопання підземного тунелю під фундаментами реакторів та ізо-

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Анатоль Юриняк

Літератори АЮ і ПеБе відвідують мисткиню Н. Сомко

Одної погожої днини письменники-публіцисти АЮ і ПеБе автом американської продукції миля за милею зближалися до Гантінґу — південної околиці великого Лос Анджелесу, маючи запрошення малярки-скульпторки Надії Сомко відвідати її і познайомитися з останніми її мистецькими творами.

Обидва літератори були балакучі, але цього разу переважно промовляв ПеБе, бо якось так трапилося (може тому що це був останній день посту), що темою розмови стало питання віри і релігії. АЮ відразу признався, що це для нього нетрі, сказать би по-вченому терра інкогніта. А тому він з розмовця швидко перетворився на слухача доповіді ПеБе на тему „Людство середземноморського обширу в пошукуванні Бога".

Та спрецизувати кінцеву частину доповіді не довелося, бо ми вже підїздили до садиби Надії Сомко. Після стандартних фраз про здоров'ячко, про настрій та відгуки на „дуель Реген-Каддафі", — почався огляд багатющого „мистецького господарства" нашої господині, голосно подивляючи її хист і незвичайну працьовитість. Відразу можна було ствердити, що переважали твори історично-баталістичної тематики, писані олійними фарбами, при чому домінують картини великого формату, що створюють чималі труднощі при перевозі на більшу віддаль.

Як і личить літераторам, вони витягають записники і фіксують для пам'яті назви вперше бачених картин. Ось „Танець на Запоріжжі", а поруч „Тарас Бульба з синами", з іншого боку „Бій під Жовтими Водами". Трохи далі „Мазепа залишає Батурин" і „Виїзд Богдана Хмельницького з військом із Запоріжжя", „Поразка московського війська під Конотопом". Яке це все яскраве і дохідливе до серця українця! Як збуджує в його пам'яті славні й трагічні дні многострадної нашої історії...

Щоб бодай трохи відпружитися, спинити навал рефлексії та візії, зупиняємось біля картин з „мирною тематикою „Мустанги". „Ковбої", „Дніпро", „Лавра". Ці дві останні виразно хвилюють АЮ, що хоч народився на Поділлі, але навчанням і працею міцно пов'язаний з Києвом і Дніпром.

Перед тим, як показати гостям свої скульптури Надія Сомко інформує про вельми значучий малярський свій твір, що в даній порі перебуває в Бавнд Бруці — як дарунок мисткині для Свято-Софійської Православної Української Семінарії. Це велика трипляннова картина: на першому пляні показано викинутих із хат умерлих селян на снігу (переважно жінок і дітей); на другому пляні — енкаведисти на конях гонять валку селян із зав'язаними на спині руками; ген на віддалі — потяг готовий вирушити з живим (людським) вантажем у далекий холод і голод Сибіру. На третьому пляні — розстріл селян енкаведистами. Ця трипляннова картина має назву „Геноцид в Україні".

Гості не від того, щоб відпочити. Але господиня показує їм свої скульптурні твори: „Дикі коні", „Жниця" і „Вершник із списом" — усі з того самого матеріялу — пластичної глини. Є у Надії Сомко і бронзова скульптура — з американською тематикою — „Вашінґтон з прапороносцем" („Слава").

Огляд домашньої виставки образотворчих скарбів господині закінчено. Слідує подяка і запитання:

— Як же ви встигли за такий короткий час — вісім -десять місяців від нашого попереднього оглядання стільки створити, живучи сама, без допомоги в хаті? Адже треба, щось зварити для себе, і тваринок погодувати (Н. Сомко має двох псів), і прибрати чималеньку хату, ну й бодай раз на тиждень поїхати щось купити (так званий по тутешньому „шапінґ"). Де ви берете на це час?

Господиня вибачливо всміхається, не поспішає з відповіддю, і гість прискіпується далі:

— Ні, справді бо: як ви даєте з усім цим раду, працюючи так багато пензлем?

І тут мисткиня відповідає: — „У мистецтві, в праці для нього — моє життя! Творчий труд дає мені сили і для побутової щоденщини. А що мистецтво вимагає посвяти, вимагає жертв, — це ви як літератори повинні самі добре знати.".

Літератори значучо переглянулись: не часто доводиться зустрічати таку любов, таку жертвенну відданість мистецькій діяльності!

Помітивши літераторські міни, господиня вела далі:

— Не подумайте врешті, що я справді не випускаю пензля з рук. Ні, я час від часу відпочиваю, читаючи добру книжку (я люблю давніх клясиків европейських, користуючись, розуміється, солідними перекладами), або слухаючи музику і спостерігаючи артистичну гру клясичних опер — я маю відеодиски багатьох опер музики славних композиторів: Верді, Пуччіні, Бетговена, Бізе та ін. Це мені дає не менше естетичну насолоду, а й взаємнить, уводить в курс світового мистецтва, а не якоїсь джезової тріскотні.

(Закінчення на стор. 4)

Д-р Ігор Соневицький

ДЕЩО ПРО УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ В ГАНТЕРІ

Мальовнича краса Гантеру й околиць з гірською річкою Скогарі, що до болю нагадують наші рідні Карпати й Черемош спонукали, мабуть, св.п. Івана Кобзяра поселитися тут, і тим чином стати піонером українського життя у цьому кутку американської землі. В короткому часі відкрився насамперед пансіон під управою п-ва Кобзярів, а згодом мотель „Ксеня". Із усіх-усюдів почали з'їздитися українські вакаційники. Дехто, зачарований природною красою гантерських краєвидів придбав собі літню садибу чи закупив парцелю. Завдяки майстрам будови дерев'яних церков, жертвенності місцевих мешканців і добровільців під проводом д-ра Івана Макаревича в Гантері збудовано чудовий комплекс у гуцульському стилі: живописну дерев'яну церковцю з дзвіницею, гражду й парохіяльний дім („хижу").

І саме в цій гражді почалися відбуватися українські імпрези під керівництвом І. Соневицького. Це був і початок праці Центру Української Культури в Гантері. Але згодом композитор І. Соневицький вирішив створити серію літніх концертів камерної музики в гражді. І так при допомозі групи ентузіястів українського мистецтва, а зокрема Христини Овад, створилася нова культурно-мистецька установа осередок музики й мистецтва округи Грін, яку фінансово підтримала насамперед стейтова, а потім окружна агенція для справ мистецтва. Перший сезон Центру Української Культури в Гантері (традиційна назва) успішно відбувся в літніх місяцях 1983 року. Згодом з фінансовою допомогою прийшли приватні американські фундації й українські установи (Федеральні Кредитові Кооперативи „Самопоміч" у Ню Йорку й Джерзі Сиτі), а далі цілий ряд прихильників клясичної музики, що рік в рік відновляють свої членські вкладки та приєднують нових.

Метою Центру Української Культури, — є в першу міру пропаґувати українську камерну музику силами українських професійних музикантів і тим чином промостити шлях українській клясичній музиці в американський музичний світ. І в цьому аспекті прийшли побажані результати. На протязі останнього сезону було 28 відсотків американських слухачів, а відтак у місцевій американській пресі про високомистецький рівень концертів і про твори українських композиторів був надзвичайно теплий і прихильний. Ось декілька прикладів: „Нетерпляче очікуємо чергового успішного сезону... Браво!" (25-го серпня 1983). „Слухачі прийняли фортепіянне тріо а-моль В. Барвінського посταнням з місць і оваційним аплодисментом" (9-го серпня 1984). „Високомистецькі твори В. Косенка, невідомі західному слухачеві, повинні бути включені в репертуар американських виконавців і музичних інституцій" (29-го серпня 1985). „Кульмінаційною точкою концерту була американська прем'єра фотерпіянного тріо фіс-моль С. Людкевича" (8-го серпня 1985).

На протязі трьох років існування цієї культурно-мистецької установи в концертах взяли участь такі українські мистці: піяніст Т. Гриньків, тенор Е. Іванко, сопрано М. Кокольська-Мусійчук, піяністка Ю. Осінчук, бас-баритон П. Плішка, композитор І. Соневицький, скрипачка Г. Стрілець, акомпаньяторка І. Фабрика, баритон М. Фабрика та челіст Н. Цибрівський.

У програму кожного концерту були включені вокальні або інструментальні твори українських композиторів (В. Барвінський, А. Гнатишин, П. Глушков, С. Гулак-Артемовський, Г. Китастий, В. Косенко, М. Лисенко, З. Лисько, С. Людкевич, Б. Лятошинський, Н. Нижанківський, Л. Ревуцький, Д. Січинський, М. Скорик, І. Соневицький, М. Фоменко) а в тому числі п'ять фортепіянні тріо — В. Барвінського оп. 1 а-моль, П. Глушкова ч. 5 д-моль, В Косенка оп. 17 Д-дур („клясичне"), С. Людкевича фіс-моль і Н. Нижанківського е-моль.

У зимовому сезоні 1986 під егідою Осередку музики й мистецтва округи Грін відбулося чотири концерти камерної музики в Українському Інституті Америки в Ню Йорку.

• • •

Стоїмо на порозі четвертого сезону. Останній рік був надзвичайно успішний. Ми придбали нових членів, до нас загостив світової слави співак Павло Плішка, а слава про високоякісні концерти покотилася далеко поза межі Гантеру й околиць. Учасником цьогорічного концерту-бенефісу буде визначний український співак Метрополітальної Опери — бас-баритон Андрій Добрянський. Знаємо, що з концертів ЦУК *користатимуть учасники „Стежок Культури" і що американська фірма заплянувала записати на магнетофонну

(Закінчення на стор. 3)

Ганна Черінь

В ПОШАНУ КОМПОЗИТОРОВІ ІГОРОВІ БІЛОГРУДОВІ

II.

Варто згадати дві опери: дитячу „Червона Шапочка" на лібретто Анатолія Лобачевського, оперу „Ольга Київська" на лібретто Леоніда Полтави; симфонічну поему „Степ", музику до „Лісової пісні" Лесі Українки; дві поліфонічні інвенції, декілька сонатин — одну з них, для двох фортепіянів, неодноразово виконували Люба та Іриней Жуки; „Ексцельзіор" — твір для великого хору, на слова Івана Франка. Цей твір ми чули у виконанні хору під керівництвом Плешкевича. Білогруд скомпонував дві кантати: „Мазепиним шляхом", на слова Романа Завадовича, і „Сонце Свободи", на слова Ганни Черінь; поему „Промінь" на слова Надії Лан; понад 70 пісень і дуетів на слова Шевченка, Лесі Українки, Олеся, Івана Франка, Христі Алчевської, Ундермаєра, Персі, Федчука, Віри Ворскло та інших. Разом це обняло понад 60 опусів.

Лишилися незакінченими великі твори: хори, симфонія, квартет. Нещодавно композитор написав Токкату — громоподібний твір для фортепіяна, неймовірно складної модерної техніки.

Означити характер композицій Білогруда можна поєднанням клясичности й модернізму. Композитор зводить високі модерні споруди, аж до самого неба, стрункі і надхненні, пориваючі — із чарівними, душевними мелодіями, що звучать як українські народні пісні, але ними не є.

Ігор Білогруд випробував усі техніки, аж до ультрамодерного Гіндеміта. Пробув навіть писати атональні твори і якось — на жарт — написав атональну п'єсу й послав до американського видавництва. І цю річ надрукували. Сказали видавці: „Не в тому справа, чи добре написано, а в тому, чи нам це у даний мент потрібно". Проте, більш атональних творів Ігор Білогруд не писав — це не його стиль.

Що ж, Ігор Білогруд міг би стати композитором американським, чи німецьким чи балтійським — він мав міжнародні зв'язки. Але душа його полтавська, його композиції щиро-українські, в них дух українського степу. Білогруд залишився з нами, ділячи з нами і свої успіхи, і свої поневіряння. На тлі буремних пасажів пливе ніжним лебедем українська мелодія любови.

Композитор любить писати для двох фортепіянів, бо це, в наших умовах, трохи компенсує брак оркестри. Характерна для ранньої фортепіянової творчости Білогруда його сюїта „З людського життя". В ній п'ять частин, що з них особливо цікаві три останніх: „В полі" — спогад про українські лани на заході сонця; „Дитяча пісенька" — чарівно-щаслива. Уявляється в ній дитина, що йде, пританцьовуючи й співаючи. Остання частина цього твору — „Думки". В той день, коли її творив композитор, на небі були важкі гнітючі хмари, і цей настрій відбився в музиці. Проте, з нерадісних думок виривається промінчик надії...

Дві сонатини з опусів 41 і 42 — легкі, радісні, темпераментні. Вчувається в них карнавально-ярмарковий гомін, безперервний рух.

Коли я запитала композитора, яку ділянку творчости він вважає для себе головною, на моє здивування він відповів: „Вокальну". А я ж думала, що фортепіянну, хоч би з тієї причини, що Ігор Білогруд здобув славу піяніста віртуоза. Але в серці композитора бринять пісні, і немало їх він уже поклав на папір. Писав би й більше пісень, якби їх більше співали. А то ж наші виконавці, особливо самодипломовані солісти хто зна яких опер, виспівують давно успівані мелодії, що їх можна навчитися з платівок або з радіопередач. А нові пісні, та ще складні, незвичні, забирають багато часу, праці і вміння.

З речей, написаних для сцени, найкраща й найбільша — опера „Ольга Київська", написана на замовлення, але через покищо неподолані труднощі не виставлена, хоч деякі уривки були показані в недосконалому виконанні. Ця опера своєрідна і змістом, і ідеєю, і композицією. Було б гріхом не виставити її на відзначення Тисячоліття Хрищення України.

Ідея цієї опери: християнство було прогресом на шляху розвитку, могутньости й соборности України. Дія починається в Києві XI століття. Князь Ігор має намір одружитися з болгарською князівною Ольгою. Верховний жрець Асмус боїться християнства, бо вбачає в нім загрозу самобутности України-Русі. Він посилає дівчину на ім'я Веселка до Болгарії, щоб вона отруїла князівну Ольгу. Проте, Веселка не може доконати таке злочинство. Ольга разом із ігуменею, переодягнені вирушають у Київ проповідувати християнство. Верховний жрець бере їх у полон. Але князь Ігор пізнає свою наречену, визволяє її та оголошує про своє рішення одружитися з нею. Хор, що в цій опері відіграє важливу ролю, в першій дії співав гимн Перунові, а в останній — на цю саму мелодію — співає „Геть Перуна!". Перехід князя Ігоря в християнську віру відображено делікатно: на початку опери в дуеті з Ольгою, в той час, коли вона співала „В ім'я Господнє", Ігор співав „В ім'я народнє". А при кінці опери Ігор і Ольга співали разом: „В ім'я народнє, в ім'я Господнє". Опера закінчується щасливим вступом молодої пари в нове щасливе життя.

Педагогічна діяльність Ігоря Білогруда — це основа його творів для дітей. Провадячи щодня лекції з малими бешкетниками, не можна було не піддатися їх свавільним чарам. До того ж, композитор також має багато дитячого в душі. Його великі й малі учні мабуть і не усвідомлюють, що то за честь навчатися музики в композитора. Нормально композитор навчає студентів консерваторії або молодших композиторів — але еміграція має свої порядки...Саме на цьому полі я познайомилась і заприятелювала з композитором Білогрудом.

Мені казали, що цей учитель дуже добре навчає дітей, і вони досягають подивугідних успіхів. Якось я отримала від композитора запрошення на іспит-концерт його студії. Я пішла, і з тих пір не пропускала такої нагоди. Дійсно всі учні грали добре, з почуттям, виразно — хоч багато з них не могли дістати ногами до педалей. А то ж найкраще в усій науці: гримнути так, щоб аж стіни задрижали!

Закінчення буде.

Дещо про...

(Закінчення зі стор. 2)

стрічку „Клясичне тріо" В. Косенка.

Наша організація, як відомо, підпорядковується законам стейтової та окружної агенції для справ мистецтва в ділянці клясичної камерної музики. Для поширення праці потрібно великої моральної та фінансової підтримки з боку нашого громадянства. Тільки таким способом зуміємо втримати український характер концертів. Тому просимо постійно нам допомагати!

Які ж дальші пляни ЦУК? У недалекому майбутньому хочемо зорганізувати струнний квартет, запровадити літні музичні курси, збільшити число концертів тощо. Але щоб перевести намічені пляни в діло нам обов'язково потрібно жертвенности української громади, а зокрема вашої особистої допомоги. Вже пора українським композиторам вийти на світову арену. Українська клясична музика мусить промостити собі шлях в американський музичний світ силами професійних виконавців, мистців з іменами в престижевих музичних залях. Тож — лицем до світу!

А вас, дорогі читачі й прихильники клясичної музики, просимо відвідати нас у Гантері під час вакаційних місяців, послухати наших концертів, оглянути індивідуальні й збірні мистецькі ґалерії, і насолоджуватися розкішним гірським краєвидом, що зеленим вінком обіймає і дерев'яну церковцю, і „хижу", і „ґражду".

Нуклеарний...

(Закінчення зі стор. 2)

лювання фундаменту реактора ч. 4 товстим бльоком залізобетону.

По 18-ох днях, від часу катастрофи М. Ґорбачов з'явився на телевізії в Москві, щоб заспокоїти стривожене населення Совєтського Союзу „перебільшеними" та „брехливими" вістками капіталістичної преси та радіо про ядрову катастрофу в Чорнобилі. На його думку, немає чим тривожитися бо атомовий „випадок" в тій електростанції повністю зьлокалізовано. Як причину цього „атомового випадку" він подав непередбачене збільшення обтяження Чорнобильської електростанції, яке спричинило збільшення температури одного з чотирьох атомових реакторів, що, у висліді зутику атомних газів з воднем, довело до пошкодження реактора та витіку радіоактивних газів назовні.

На жаль, М. Ґорбачов не згадав про справжні причини цього трагічного, атомового кошмару, а саме, про: 1) Перестарілу конструкцію Чорнобильських реакторів; 2) Відсутність на кожному з них залізобетонної обудови 3) Заблизьку відстань поміж атомовими реакторами; 4) Брак довір'ягідної, алярмової системи.

Звичайно, ті всі речі, зв'язані з великою витратою грошей, які правління Совєтського Союзу воліло зужити на будову нових електростанцій, з метою перегнати Захід, без уваги на небезпеку здоров'я та життя своїх власних горожан!

Офіціоз нюйоркської римо-католицької дієцезії про чорнобильську катастрофу

Офіціоз нюйоркської католицької дієцезії „Кетолік Ню Йорк" з 8-го травня ц. р. помістив репортаж Мері Енн Повст п. н. „Е Виджіл фор Юкрейн" зі світлинами Марії Бестон про трагічну подію в Чорнобилі.



Вірні моляться в церкві св. Юра

Авторка пише: „День 4-го травня, коли українці святкували Великдень, був погідний і соняшний. Діти у святкових кольорових народних одягах виводили народні танки-хороводи перед українською католицькою церквою св. Юра в Ню Йорку.

Але ані музика, ані погода не могли притишити турботи американських українців про долю їхніх рідних у зв'язку з трагічним випадком, який стався в чорнобильській нуклеарній електростанції. З тієї причини впродовж травня заряджено Богослуження в намірені потерпілих, щоб заносити молитви до Пресвятої Богородиці і виблагати поміч і потіху жертвам випадку в їхньому стражданні.

Багато людей, які прибули до церкви св. Юра в серці української спільноти в Ню Йорку, мали почеплені чорні опаски на святкових весняних одягах. Діти, які виводили ґаґілки—великодні ігри, танці-хороводи, були опоясані чорними стрічками на згадку про тих, для яких Великдень притьмарений трагедією.

Отець Патрикій Пащак, парох церкви св. Юра, проводив моліннями вірних. „Молімся,—сказав він,—за чоловіків, жінок і дітей, які стали жертвою цієї жахливої трагедії. В наших суплікаціях згадуймо тих, які загинули від цього спричиненого людиною нуклеарного вибуху, наслідки якого є нищівні тепер і будуть в майбутньому. Катастрофа, перед якою стоїмо,—жахлива і вона міняє атмосферу і настрій наших великодніх святкувань".

Під час раніше відправленого у Великодньому тижні Богослуження з запаленими свічками о. Пащак осудив Совєтський Союз за те, що „спустив нуклеарну заслону мовчанки" на події в місцевості, яка зазнала катастрофи: „Ми зібралися на молитву й засвітили свічі, бо більш нічого не можемо зробити,"—сказав о. Пащак цього вечора.—„Можемо тільки сподіватися, що спільними молитвами об'єднаних в одну громаду віруючих спонукаємо зацікавлені людські спільноти світу збірним голосом домогтися піднесення ‚нуклеарної куртини'.

Меланія Коханська, парафіянка церкви св. Юра, українського роду, сказала на Богослуженні: „Молимося, бо це єдине, що можемо зробити для допомоги потерпілим. Що ж більше можемо офіркувати цим людям?"

Кардинал Мирослав Любачівський, голова всієї Української Католицької Церкви, звернувся до Совєтського Союзу з пропозицією дати можливість католицьким організаціям прийти з допомогою жертвам. Совєти відкинули готовість американців і інших народів дати допомогу потерпілим, зате запросили д-ра Роберта П. Ґейла, спеціяліста перещеплювання кісткового мозку, до Москви, допомогати лікувати затруєних радіяцією пацієнтів, яких перевезено до тамошніх шпиталів.

Кардинал М. Любачівський, який проживає в Римі, бо совєти не дозволяють йому вернутися в Україну, теж молився за численні жертви та за сотні тисяч потерпілих від випадку. Між тим совєтський уряд вперто твердить, що жертвою катастрофи в Чорнобилі було лише кілька осіб, хоч деякі спеціялісти вважають цей випадок найгіршою досі катастрофою, спричиненою нуклеарною енергією.

Офіційні совєтські чинники подають, що тільки 20 осіб були серйозно поранені і тільки около 200 осіб потребують шпитального піклування.

Вістки про лихо, які продістаються з Совєтського Союзу, є скупі й суперечні та породжують жах і розпач поміж американськими українцями, які ставлять під сумнів вірогідність офіційних звідомлень. Українці даремно намагаються нав'язати телефонічний контакт із рідними.

Ярослав Куровицький, парафіянин церкви св. Юра, власник м'ясарні „Іст Вилледж" в українськкй дільниці Манґеттену, сказав представниці „Кетолік Ню Йорк. „Найбільша проблема, це непевність. Немає ніякої інформації, зате поширюються поголоски. Пересічний американець не в силі уявити, що не можна потелефонувати, коли трапиться щось надзвичайне. Але в СССР не знайдеться нікого, з ким можна б встановити зв'язок і довідатися, що сталося. Я прибув до ЗСА, маючи 17 років життя і знаю, як діє совєтська система,"—продовжував Куровицький.—„Це глум твердити, що тільки двоє людей загинуло в такій катастрофі. Це немислиме".

Туристи теж збентежені подією. Подорожні бюра мусіли в останній хвилині змінити пляни поїздок, як теж подбати, щоб групи туристів, які вже були в СССР повернулися раніше додому. Деяки тури відкликано зовсім, в тому дві, зорганізовані аґенцією Кобаснюка в „Іст Вилледж". Ці тури мали виїхати в Україну у великодній час.

„Вони хотіли відвідати рідних і провести з ними великодні свята,—сказала Віра Шумейко, власниця бюра подорожів і парафіянка церкви св. Юра.—Тепер кожний збентежений, бо не має докладних відомостей".

x x x

В тому самому журналі в рубриці „Православний Великдень" поміщена інформаційна нотатка п. н. „Папа висловлює співчуття українцям". Папа Іван Павло II висловив окреме співчуття жертвам совєтського нуклеарного випадку силової станції в Україні.

„Усім тим, що святкують сьогодні (4-го травня) Великдень—православним і католикам складаю мої побажання зі спеціяльною любов'ю тим, які терплять із якихнебудь причин,—сказав Папа.—Зокрема думаю про населення Києва й України". Около 4 мільйонів українців-католиків проживає на терені СССР.

Папа висловив теж сподівання, що діялог, який ведеться між двома Церквами (католицькою і православною) закінчиться врешті повним поєднанням і тоді оба віровизнання святкуватимуть Воскресіння в тому самому часі. Папа радіє, що в деяких країнах з більшістю православних, католики святкують Великдень за Юліянським календарем. „Це,—сказав Папа,—подає надію на поєднання, яке так побажане".

(**Подав В. Б.**)

СХІДНЬОНІМЕЦЬКА прикордонна сторона в Берліні не дозволила західньонімецьким дипломатам переїхати границю, що ділить це місто, і рівночасно повідомила інших членів НАТО, що буде тепер дуже гостро придержуватися своїх легальних прав. На підставі договору після закінчення Другої світової війни усі три члени НАТО, а це ЗСА, Англія і Франція, як також СССР мали мати однакові права і однакову контролю над цілим містом. Останнє загострення зі сторони східньонімецьких офіційних чинників пов'язують із бомбуванням нічного льокалю і налетом ЗСА на Лівію.

ПОДЯКА

12-го січня 1986 р.
відійшла від нас з волі Всевишнього наша дорога Мама і Бабуня

СВ. П.

Марія Аркас-Клепачівська

Відлітають сірим шнурком...

Все в житті кінчається, але в цих обставинах, коли наші журавлі відлітають, вони не відлітають у свою Батьківщину, де вони народилися, виросли, де їхні коріння, де вони були „дома", де вони ту рідну землю безмежно любили, для неї кинулися з цілим молодечим розгаром працювати — служити своїй Державі. Там була радість, надія, а коли обставини зложилися інакше ніж це було їм по душі, — вони оставили свою рідну землю.

Хоч на цьому земному путі вони дійшли до цієї країни, де свобода, людські права і добробут є на високому рівні — їх це не задовольняло — в душі вони сумували і часто плакали за своєю рідною землею. І так сумувала, безмежно любила і потихеньку плакала моя Мама, мій Тато і мій Батько, по чоловікові Іван Фещенко-Чопівський, який карався за любов до своєї України в холодній Карелії і там закінчив своє страшне життя. І мій дядько полковник Микола Аркас і моя тітка Надія Аркасова і страдниця Олена Володимирівна-Чехівська і генерал Володимир Сінклер, який хоч неукраїнського роду, та віддав своє життя за нерідну йому Україну (він був Швед). Вони всі оставили свою Батьківщину не для добробуту, їм нецікаві були багатства і земні добра цієї країни. Їхня душа ціле життя тихенько плакала за тою рідною Україною, яку вони мусіли покинути.

Між нами є і друга ґенерація, які ніколи своєї України не бачили, але яку батьки — ці Великі Моґікани навчилилюбити її, держатися своєї нації і своєї тисячолітньої Православної віри.

Є між нами третя ґенерація, яка вже тут народилася, яким Баба і Дід старалися вмовити, вщепити, щоб вони не забували, що вони українського роду, що вони походять з так далекої і так дорогої Української землі. Ця Баба і Дід тремтіли і просили Бога, щоб ці внуки не засимілювалися.

А ще є такі „поміж" одною і другою ґенерацією, так як наш Юрко. Вони душею зі сходу, вони „ДіПі", вони з'єднані серцем з двома попередніми ґенераціями, а вишколом і працею нарівні людей країни, в якій вони живуть.

Цих душевних Моґіканів вже так мало осталось. І коли в кінці 40-вих років вони плили через англійський канал, багатьом душа роздиралася і таки знову їм сльози котилися, знаючи, що вони відпливають від останнього берега, який лучить їх з Батьківщиною. Вони знали, що вже ніколи в житті більше на Україну не повернуться, а коли прийде час — їх поховають у чужій, несвоїй землі.

Так гарно, що ми злетілися з ріжних кінців, щоб попрощати всім нам рідну дорогу: Юрко свою Бабуню, Петро свою Бабусю, Андрій свою Бабцю, Ліда свою „Ґреню", а маленькі правнуки Юрчик і Квітка — їхню „Пані Бабу", як вони її завжди ніжно кликали.

Дякую, що Ви всі потрудилися і знайшли час прийти попрощати нашу Маму, яка Вас всіх цілою душею любила — бож ми одного роду.

Велике спасибі за теплі слова, сердечні спомини про Покійну після панахиди і за поминках в Чікаго і в Бавнд Брук:

Протоієреєві о. Степанові Женчухові, настоятелеві Української Православної Церкви Св. Володимира в Чікаго.

Полковникові Миколі Отрешко-Арському від Союзу Українських Ветеранів.

Пані Матці Ніні Білецькій від Сестрицтва Св. Ольги при Соборі Св. Володимира.

Пані Люсі Мазяр від Союзу Українок 77 відділу.

Пані Парасці Завертайло від ОДУМ-у.

Професорові Адамові Антоновичеві від Українських Учителів.

П. Миколі Личикові від Ветеранів Армії Української Народньої Республіки.

Отцеві Степанові Познякову [illegible] хору при Соборі Св. Володимира.

Д-р Вікентієві Шандорові [illegible] Державного Центру УНР.

Протопресвітерові о. Артемові Селепині з Церкви Св. Апостола Андрія Первозванного в Бавнд Брук.

Протоієреєві о. Василеві Іващукові, настоятелеві церкви Св. Софії в Байон, Н.Дж.

Пані Галині Петренко, головному Редакторові журналу „Віра".

Д-р Петрові Чопівському за його спомини про життя з його Бабусею.

Всім, які у світлу пам'ять Покійної зложили щедрі пожертви в сумі 1.500 ам. дол. на Українську Бібліотеку ім. Симона Петлюри в Парижі, всім, що прислали співчуття, квіти — наша щира подяка.

Дякуємо за участь в похоронних відправах:
Об'єднанню Українських Ветеранів,
Об'єднанню Українських Православних Сестрицтв,
Союзові Українок 77 Від. Чікаго.
Сестрицтву Св. Ольги при Соборі Св. Володимира в Чікаго.

Дякуємо всім, хто дав відчути нам їхню пошану до Покійної та відпровадив Її на вічний спочинок. Марія Аркас-Клепачівська похована біля свого чоловіка Константина на цвинтарі Св. Андрія в Бавнд Брук.

Остаються безмежно люблячі Її:

Донька Софія Фещенко-Чопівська з чоловіком Юрієм,
Внуки: Ліда, Андрій, Петро і Юрій з Дружиною Лярисою,
Правнуки: Юрко і Квітка.

У Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

Льох". Часте згадування Шевченком могил, курганів пісні, що їх вкладає в уста лірників — все воно вказує на шукання Шевченком чогось надприродного, таємного, що саме вміщається в поняття шамана.

Проф. Омелян Пріцак застерігся на вступі, що він не літературознавець, а історик, але постать Шевченка найінтимніше пов'язана з історією України. Україна запізналася у тих процесах, які проходили в Західній Европі від XУ сторіччя, від часу перекладу Святого Письма на живу мову, і від виступу Коперника, що поставив на перше місце розум, а не почування.

Інтелектуалізм в Україні почався щойно від заснування університету в Харкові 1804 року, опісля в Києві 1834 року. Шевченко створив власний український інтелектуалізм. Переломовим моментом для життя і духового розвитку та еволюції поглядів Шевченка було десятиріччя 1828-1838. У тому часі Шевченко „прийшов як кріпак та відійшов як визвольний поет". Процес Шевченка від кріпацтва до самостійництва не був простий й не був легкий.

Промовець згадував про вплив на Шевченка Ядвіґи Гусаковської у Вільні, яка, хоч бідна швачка, була вільною, а Шевченко був ще кріпаком. Опісля з переїздом Енгельгарда до Петербургу, Шевченко раптом опинився в середовищі російського інтелектуального тоді ліберального світу. Коли Сошенко так мовити відкрив Шевченка і коли у 1840 р. вперше появився „Кобзар", він став модним, мала книжечка „Кобзар" мала масу рецензій. Промовець згадував, як Шевченко вивчив спершу польську, згодом і французьку мови і мав змогу пізнавати польську і французьку літературу в оригіналі...

Голова НТШ д-р Ярослав Падох у своєму заключному слові з'ясував, чому треба було заснувати Комісію Шевченкознавства при НТШ і чому треба влаштовувати такі конференції, призначені не тільки для науковців, але й широкої громади. Д-р Падох навів цитати з підсовєтських видань присвячених Шевченкові, на доказ, до якого абсурду доходить тамошнє спотворювання Шевченка. Уладжувати такі Конференції — не легка справа. Це вже шоста з черги. Д-р Падох привітав присутніх на залі новообраного президента УВАН проф. Ярослава Білинського, наукового секретаря НТША проф. Леоніда Рудницького й проф. Майкела Ривкіна, нового редактора „Нешенелітіс Пейперс", до видання якого спричинюється грошово НТШ.

Присутніх було понад 150 осіб, не стало доставлених крісел і багато осіб стояли. Після конференції відбулася ще довгенька товариська зустріч у горішній залі, на перекусці, що її приготовили Анна Рак і д-р Оксана Драй Хмара.

В ПАРИЗЬКІЙ ТЮРМІ біля городу Люксембурського трапилася історія немов із якогось фільму. Над тюрмою знизився гелікоптер, яким керувала жінка, що спустила линву, за яку вхопився в'язень Мішел Важур. Він вже четвертий раз пробував втекти і цим разом йому вдалося. В гелікоптері був ще один чоловік, який весь час тримав напоготові револьвер. Все, однак, відбулося без стрілу.

Пропаґатори...

(Закінчення зі стор. 1)

нам що старається постійно нав'язувати зв'язки із молодими канадськими композиторами українського роду, які в нашій громаді мало відомі, але які виробили собі вже ім'я в канадському музичному світі. Тут вона подає нам зовсім невідомі прізвища Олександра Павука, що тепер є президентом Ліґи канадських композиторів і композитора Ґеррі Кулеші, дружина якого є Ляриса Кузьменко, сестра відомої нашої поетки Світлани Кузьменко.

Поруч із концертовими виступами наші музики Люба та Іриней Жук дають також часто доповіді в університетах Канади про українську сучасну музику і Л. Жук завважує, що ця тема дуже зацікавила публіку, як також дуже тепло чужинецька публіка приймає твори молодих українських композиторів.

Часто канадське радіо передає їхні концерти, мали вони подібні передачі в часі своїх поїздок до Австрії і Польщі. Кожна із таких передач — це ще одна пропаганда української музики у вільному світі.

Наші музики — як розповідає Люба Жук, — в постійних роз'їздах. Ось тепер після відвідин в ЗСА, де вона приїхала для музикологічних дослідів, стелиться їй дорога аж до Нової Шкоції, а Іринеєві до Оттави. Але вже в найближчому часі виїжджають вони разом до Парижу, а весною 1987 року плянують велику концертову туру по Европі.

Л. Жук показує нам численні витинки із чужинецької преси з дуже прихильними рецензіями на їхні виступи, розповідає про участь свою у цікавому концерті модерної канадської музики виконаному лише жінками на МекҐілл університеті, розкладає програми відбутих недавньо виступів, вияснює про можливості у зв'язку з Міжнародним роком канадської музики і стипендіями на нові твори.

Усе це показує велику посвяту, а передусім любов і завзяття до ширення української музики цієї талановитої і виїмкової у нас родини. Коли, однак, висловлюємо наш подив для Люби та Іринея Жуків, Люба з теплим і так типічним для неї усміхом каже скромно: „Як українські музики не будуть грати української музики, то хто інший буде це робити?"

І вони це роблять з повним зрозумінням для своїх завдань, а з цим додають ще свій особлий вклад: пропаганду не лише української, але й модерної музики.

У ЛМКЛЮБІ ДОПОВІДАТИМЕ А. ЗАКРЕВСЬКИЙ

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 30-го травня ц.р., о годині 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, Андрій Закревський накреслив репортаж у прозірках на тему: „Українці в Бразилії, виступи хорів (запис на стрічці), Ріо Де-Жанейро, краєвиди і Буенос Айрес, Арґентина".

Ділимося сумною і болючою вісткою
з Родиною, Приятелями і Знайомими,
що у вівторок, дня 13-го травня 1986 р. в Голлівуді, Каліф.
ненадійно відійшов від нас у Вічність
на 84-му році життя
наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

ЕВГЕН ЛЮДКЕВИЧ

ПАНАХИДА відбулася в п'ятницю, дня 16-го травня 1986 року, о годині 7:30 веч. в похоронному заведенні Utter McKinley **в Лос Анджелесі, Каліфорнія.**

ПОХОРОН відбувся в суботу, дня 17-го травня 1986 р. о годині 10-ій ранку з УКЦеркви Різдва Пречистої Діви Марії в Голлівуді, Каліфорнія на цвинтар Resurrection Cemetery **в Савт Сан Ґабрієл, Каліфорнія.**

Горем прибиті:
дружина — МАРТА
донька — РОМАНА з мужем АВГУСТИНОМ РУДНИКОМ і дітьми МАРІЯНОМ, РОМАНОЮ з мужем, АДРІЯНОМ І МАРІЙКОЮ
донька — МАРТА з мужем ВОЛОДИМИРОМ МАТЛОЮ і дітьми МАРКОМ, ЛЯРИСОЮ І ТАРАСОМ
синова — МАРАЙКА з донькою КІРОЮ
Ближча і дальша Родина в Америці, Канаді, Польщі й Україні

Замість квітів на могилу Покійного, просимо складати пожертви на Пласт або на Патріярший Фонд.

МІЛЬЙОНИ АМЕРИКАНЦІВ у неділю, 25-го травня, взяли участь у кампанії для збору грошей для потребуючих громадян країни. Взявшись за руки, вони утворили живий ланцюг, що простягнувся від Атлантійського до Тихого океанів. У Вашінгтоні президент Роналд Реген, Перша Лейді і дочка Президента Морін прийшли до Білого Дому і, взявши за руки своїх дітей, разом з іншими учасниками цього свята заспівали пісню „Потиск рук через усю Америку". В Ню Йорку ланцюжок від Баттері парку **почала шестирічна бездомна дівчинка Емі Шервуд. Разом з** нею взялися за руки посадник міста Едвард Кач і губернатор стейту Маріо Квомо. Протягом 15 хвилин **шість мільйонів американців, включаючи маленьких** дітей, яких їх матері привезли в колясках, політичних і громадських діячів, відомих артистів та спортсменів взялися за руки по всій [illegible] учасник цього **свята вніс від 10 і бі[illegible] онд допомоги** бездомним і го[illegible]о зібрати 50 мільйонів долярів. За попередніми [illegible]унками зібрана сума набагато перевищує цю цифру.

Ще одна українська твердиня на Фльориді



Українська католицька церква в Норт Порті, Фла.

Великодній тиждень і сам Великдень за старим традиційним стилем стане пам'ятним в історії нашої чи не наймолодшої в Америці української католицької парафії Пречистої Діви Марії.

Історія її сягає ще 21-го березня 1980 року, коли св. п. Патріярх Йосиф дав з Ватикану писемно напрямні піонерам цього святого задуму.

Наполеглива праця горстки вірних, які привезли у своєму серці найбільший скарб із рідної землі — щиру любов до своєї так жорстоко переслідуваної Церкви, нарешті дала свій овоч.

При тому слід згадати безнастанні турботи митрополита Стефана Сулика, а в кінці нашого Владики Роберта Москаля, який оснував цю парафію в 1984 році та призначив парохом о. д-ра Ізидора Нагаєвського 1-го січня 1985 року.

Не минуло 15 місяців, як його невтомна праця над розбудовою парафії увінчалася таким надзвичайним успіхом, що вже Христові Страсті, Плащаниця і само Воскресення Христове обходили вірні у новозбудованому храмі.

Не від речі буде згадати, що Норт Порт на Фльориді, з його цілющими водами у Ворм Мінерал Спрінгс, уже від довших літ приманює туди українців з північних стейтів Америки і Канади.

І не дивно, бо це ж „соняшна полоса", куди від кількох літ тяготіє амириканська індустрія та її економія. А покищо це прекрасне місце для спокійного і дешевого відпочинку для пенсіонерів. Тут не тільки можна вилічити свої артретизми — ревматизми, дихати чистим повітрям та насолоджуватися ласкавими поцілунками гарячого сонця в тому часі, коли шаліють хуртовини. Напрошується подібність з часів потопу світа: як колись ковчег Ноя врятував життя на землі, так тут нині виріс Божий Храм — найпевніший середник для збереження своєї віри і своєї національности серед чужого бурхливого моря.

Тому годиться заохотити всіх тих, що бажають позбутися своїх недомагань, спричинених холодом півночі, бодай на зиму приїхати сюди і спробувати відпочити в теплі кілька місяців.

Тут свої люди, своя рідна церква, яку збудовано коштом чверть мільйона долярів завдяки сталим мешканцям Норт Порту і околиці та небувалій жертвенності туристів північних стейтів Америки і Канади. Це ще один доказ жертвенности нашого народу на святі діла.

Нам лишається ще кілька десят тисяч довгу до сплати в „Провидінні".

Тому ми числимо на дальшу жертвенність наших парафіян, як рівнож туристів та всіх тих, яким ми вислали льоси на виграшку двох будівельних площ. Тому парафія звертається до вас, майбутніх туристів і поселенців, а передусім до всіх тих, що їм вислано льоси, відгукнутися щедро та допомогти сплатити довг, як рівнож прикрасити цей Божий Храм, з якого може в найближчому часі ви самі будете користати.

Василь Самофал

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

СК СУМ „Крилаті"— Португальський СК 5:0

Після серії поразок в І-ій дивізії „Істерн Дистрикт Сакер Ліг", І-ша дружина СК СУМ „Крилаті" в Йонкерсі почала вигравати. Після перемоги в іграх за чашу Артура Коста з клюбом „Кавалірс" 3:1 в змаганнях, що відбулися 4-го травня ц.р. (усі три голі здобув Марк Паркер), наша дружина розгромила в ліговій зустрічі 11-го травня ц.р. сильний клюб „Португез" високим вислідом 5:0.

В першій половині „Крилаті" вели 1:0, що його здобув Паркер. Після перерви цей же змагун з подачі воротаря Андрія Глушка підніс вислід до 2:0. Після самовбивчого третього голя Рітцман змінив на 4:0 і остаточно Тоні Конця встановив вислід зустрічі 5:0. Досі наша дружина відбула 12 ігор, з яких дві виграла, дев'ять програла і одні закінчила внічию. Реорганізувавши дружину, провід ланки копаного м'яча надіється, що ця дружина закінчить сезон на середньому місці показника табелі ігор.

Н.Н.

УСВТ „Ч. Січ" — Трентон „Кікерс" 0:1

Юніон, 18 травня. Були це останні першенські змагання І-ої дивізії Ґарден Стейт Ліги, в яких „Ч. Січ" зазнала мінімальної поразки 0:1 і цим самим втратили можливість закінчити сезон першуном. На протязі майже цілого сезону „Січовики" домінували в лігових іграх та очолювали показник табелі ігор, одначе в кінцевій фазі несподівано зазнали поразки в двох ключових зустрічах з польським клюбом 0:2 та в звітовій, вищезгаданим вислідом, які і вирішили долю першенства. Якщо йдеться про перебіг звітової зустрічі, то і в ній „Січовики" мали ігрову перевагу, одначе цим разом разюче не дописували змагуни нашого нападу, які не використали щонайменше чотири нагоди до здобуття голів. Дошкульно відбився брак в нападі його чолового стрільця Андрія Бакуна, який цим разом виконував обов'язки „чистильника" на позиції середнього оборонця, заступаючи відсутнього Павлюса. Свого єдиного і переможного голя німці здобули в 24-ій хвилині з гарної швидкої контратаки, з якої м'яч попав у стовп воріт господарів і щасливо для гостей опинився в сітці. Юний воротар „Ч. Січі" Тарас Науменко, що вперше виступив у складі І-ої дружини, заступаючи тимчасово суспендованого Маріяна Хамуляка, не мав найменшої можливості оборонити свою "твердиню". Після цього голя в першій половині і пізніше в другій „Січовики" панували на грищі, але, як вже згадано, напад не зумів використати добрі можливості до здобуття голів, перемоги і першенства дивізії. Остаточно „Ч. Січ" після цих змагань ще залишилася на чолі показника табелі ігор, маючи краще відношення голів з польським клюбом, який ще має одну залеглу гру. Від висліду тієї, як і залеглих зустрічей „Кікерсів", залежатиме, чи наша дружина здобуде звання віцечемпіона, чи в гіршому випадку бронзову нагороду.

Склад „Ч. Січі" в цих змаганнях: Т. Науменко, Торій, Сабо, А. Бакун, В. Науменко, Брієнза, Каміка, Хмілевський, Чекійо, Сабрій, Ансальмо, Сирчвіл, д-р В. Бакун, А. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

УСВТ „Ч. Січ" ІІ-Сейрвіл СК ІІ 3:3

Ґолі для „Ч. Січі" здобули: Мур, Ю. Ґбур і д-р В. Бакун. Склад „Ч. Січі" ІІ: Т. Науменко, Ю. Ґбур, Б. Науменко, Б. Ґбур, В. Науменко, Я. Твардовський, Мурся, Біназеський, Хамуляк, д-р В. Бакун, Мур, Сергіїв, С. Матвіішин. Провідниця Д. Біназеська.

Нові успіхи юного шахіста В. Іванчука

Не зважаючи на свій вік 16 років, цей юний український шахіст Василь Іванчук з міста Бережани вже добре відомий в шаховому світі. Виступаючи на цьогорічному кваліфікаційному турнірі за участь у світовій першості юнаків, Іванчук вийшов переможцем серед юнаків СССР в місті Сочі. Був це третій за порядком більший успіх Іванчука в престижевих змаганнях. Минулого року він здобув звання першуна України серед юнаків, а на початку цього року став чемпіоном СССР серед молодих майстрів, хоч був віком наймолодший.

В минулому році Василь переконливо здобув першість СССР і пізніше брав участь у світовій першості, що пройшла в Об'єднаних Арабських Еміратах. Важкі, незвичні умовини, спека значно перешкодили Василеві в його змаганнях, які все таки він закінчив на усіх 50 юнаків на шостому місці. Цьогорічний юнацький чемпіонат світу проходитиме в серпні в Норвегії. Отже і цим разом українському юнакові прийдеться репрезентувати на цьому чемпіонаті СССР, а евентуальний успіх Іванчука утотожнюватимуть з російськими шахістами.

(от)

ВІСТІ З УКРАЇНИ

Київська жіноча дружина ручного м'яча здобула чашу Европи



Зінаїда Турчин, капітан дружини.

Слідом за київським клюбом копаного м'яча на Европейській спортовій арені пописалася ще одна українська дружина, цим разом в ділянці жіночого ручного м'яча „гендболу", яка водинадцяте здобула чашу Европи. У фінальному поєдинку українки подолали румунський клюб „Штіінцу" („Наука"), який на Европейській арені відіграє одну з чолових ролей. В складі „Штіінца" виступають, між іншими, декілька змагунок збірної Румунії і між ними такі відомі як Лауріка Лунка і Маріяна Тирке. Не зважаючи на великі зусилля, румунки не змогли зупинити багатократних чемпіонок Европи і СССР, якими є українки з київського клюбу „Спартак". У фінальних змаганнях писалися Лариса Карло, Любов Одинокова, Євгенія Товстоган, Тетяна Горб, Велентина Зубко, Таміля Олексюк, Ольга Семенова, Зінаїда Турчина, Митрюк і Наталя Русначенко.

Літератори...

(Закінчення зі стор. 2)

— А як із реалізацією ваших картин? Чи в пляні ближчим часом улаштувати одну-дві виставки ваших останніх творів?

Надія Сомко, посмутнівши, зідхнула:

— „Каліфорнія гарна кліматично, але для українського мистця не дуже гостинна. Має вагу й те, що всі наші більші скупчення — на сході американського континенту: Ню Йорк, Торонто, Філядельфія. А мої картини — ви ж їх бачили — майже всі великого формату. Транспортувати їх на віддаль трьох тисяч миль — трудна і клопітна справа. Адже грошовитих меценатів я не маю.

Розмова прибрала явно мінорний тон: бож віддаль віддаллю, а таки наша громада не така вже й бідна і могла б (повинна б!) більше шанувати й підтримувати своїх мистців.